

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese tóta Marti sér'a,
— dér' prenumeratiunile se priimescu
in tóte dilele.

Pretulu pentru Ostranguri'a: pre anu
8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre unu tri-
luniu 2 fi. éra pentru Strainetate:
pre anu 10 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 5 fi.
pre unu triloniu 2 fi. 50 cr. in v. a.
Unu esemplariu costa 15 cr.

Tóte siodieniele si banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de
linia, si 30 cr. taese timbrale.

Instantia cu aplecatia catra puterile mele garantatorie!

(In elitia seraca.)

Scóterea d'in vigóre a legii
pentru limba, in virtutea carei
dispusetiuni „liberali“ domnii de
romanu nu mai voru a vorbi,
scrie si *cei* romanesce, éra dom-
nii neromani nu mai au nevoia
a invetiá romanesce, — a-poi
aministrati'a stapaniloru cea rea
dupa care multe trimbitie de posta
au regusitu, ne mai potendu-se
suflá in ele, ca sa se auda preste
tiéra si hotare, ca „badea Gur'a-
Satului síede iu caruti'a postei si écata-lu sositu,
si dupa care multe drumuri de ale mele au deveni-
tu nebatute, — in sversitu trosculu coticariloru,
dupa care productele betiloru muncitoru, fia ele
chiaru si literarie, in tiér'a nóstra sunt fore pretiu, —
au fostu totu atáte loviture amare pentru mine, de
me svercoliam ca pescele pe uscatu.

Acést'a stare a lucruriloru nu mai e suportabila!

Eu sum in dreptu si am detorinti'a a traí in
stari normali, ca astu-feliu *bine dispusu*, sa-mi potu
implini misiunea mea: *sa ve distraigu cu glumele!*

Dreptu-ce, espunendu jelbele mele, pe temeiulu
tractatului nostru fundamentale inchiáiétu mai 'nainte
cu 16. ani, me adresezu catra voi abonanti, ce-mi
sunteti puterile mele garantatorie, rogandu-ve si provo-
candu-ve, ca sa-mi ascurati *esistinti'a*, *terenulu* si drep-
turile mele de *neutralitate*, in contr'a tutoru nava-
liloru mie dnsimanóse.

Sucursulu déra ce vi-lu cercu este analogu cu
alu celor'a-l-alte puteri pentru insurgentii d'in Tur-
ci'a: ajutoriu in bani si in materii pentru acoperirea
lipseloru mele, ce ca luptaciú voinicosu *nefricosu* le
am in greu'a mea lupta contr'a vitieloru si pecate-
loru *omenesci* si *domnesci*.

Vi lasu dupa placu ce feliu de materii sa-mi
tramiteti! éra ca ajutoriu banalu — celu indatinatu:
8. fi. pe anu, 4. fi. pe unu semestru si 2 fi. pe unu
triloniu. Si fiindu-cá „seraculu la seracu crede,
dela cei mai seraci priimescu si mai pucínu, a-nume *pro-
fesorii*, *invetiatorii poporali*, *economii* si *studentii* dela
ori si-care scóla, me potu spriginí incaí cu 5 fi.
pe anu, 2 fi. 50. cr. pe $\frac{1}{2}$ anu si 1 fi. 25. cr. pe
 $\frac{1}{4}$ anu.

Déra glasulu meu sa nu resune in pustia, cá-ci
a-poi me lasú de cea-l-alti inimici comuni, si me
intorcu dreptu in contr'a vóstra, dicendu cu fia-
iertatulu Moisi Bot'a:

„Nu este zelu
Cátu intr'unu purcelu
Zapacitu de unu anu!“ . . .

Asiè este, déca cinstitul publicu pentru inté-
resele publice nu voiesce sa dee neci *unu banu!*

Eu, seracu de mine:

„Gur'a Satului.“

Pe rêvasiu:

(§) „Albin'a“ si-schimbà pèrulu, dér naravulu nu.

Am credintu eu multe 'n lume.

Am credintu eu multe 'n lume,
Sî mai rele sî mai bune;
Am credintu, cã aradanii,
Banatienii sî crisfenii,
Voru face-Asociatiune,
Pentru tiéra sî natiune,
Sî cã banii incasati,
In urma voru fi papati.

A-poi ér' am mai credintu,
Fore ce-va scrupulu multu,
Cã romanii d'in Ardealu,
Cu zelu mare, natiunalu,
Voru lucrã d'in mana 'n mana
Toti, cu-o anima romana;
Sî cã-acestu zelu pentru sange,
Mai pe urma se va stinge.

Am credintu, cã-ai nosti prelati,
Pana ce-'oru fi inaltiatii,
Voru lucrã toti in unire,
Cu credintia sî iubire,
Pentru drepturile sante,
De dusimãni nosti infrante,
Sî cã santitii prelati,
La reu voru fi desbinati.

Am credintu, cã liberalii,
Séu adi: guvernamentalii,
Nu voru esitã nemicu,
Ci-'oru trece la inimicu.
Am credintu eu sî mai multe,
Vorbe mari, vorbe marunte;
Ba in urma am credintu,
Cã lumea-e for' de 'nceputu.

Dér' cã multi de-ai nosti luptaci,
(Cei mai buni sî mai dibaci,)
Sã devina sub papuci. . . .
Infricati sî mameluci. . . .
Sî, cã 'n aste dile grele,
Sã ne lese 'n plansu sî jele,
Sî sã uite-a loru trecut. . . .
Pe mustetie! — n'am credintu!

J. Simion

Pitiocu.

Proverbii moderne.

Nu lasã pe draculu sã mõra, cã nu te lasa sã traiesci.

— Dela unu filantropu. —

*Candu se prinde draculu de arip'a siubei: cauta
— ori sã i-o lasi lui, ori sã-lu porti in spate.*

— Dela unu renegatu. —

Ce tie ti-place — altu'a nu face.

— Tradusu d'in unguresce. —

*Pune vin'a
Pe Simin'a,
Si-e Cimic'a
De nemic'a!*

— D'in procesulu de pressa alu lui Babesi. —

Legea cu ordinatiunea se scõte a-fore.

— Tradusu d'iu tataresce. —

*Domnedieu sã te ferésca
De legea ceu popésca.*

— Dela unu protopopu gr. or.
d'in A. —

Di-mi, sã nu-ti diciu — —

— Dela 2 fosti ministrii de
financie unguresci. —

*Ascépta Murgule pon' la Pasci;
Iérba verde a sã pasci!*

— Dela prenumerantii romani
pe creditu. —

Jalb'a unei jalbe cu consistoriulu in protiapu!

M'am nascutu in Glimbóc'a lunga Oltu, in anulu inventarii terminului „pitãgoiu,” in lun'a cea fore sfersitu a disordinei administrative baserecesci, sî in diu'a serbarii jubileului de a 25-ea betia a administratorului protopopescu pentru binele parochiei veduvite gr. or. d'in Glimbóc'a.

Acést'a parochia veduvita erã dejã arangiata in sensulu legii sinodali: „Pentru arondarea veniteloru popesci.” S'a fostu tacatu de alu treilea rang, cu venitu anualu de 100 fi. pentru protopopu, 300 fi. pentru pertinentiile consistoriali; éra restulu, pentru fiitoriuu mire alu veduvitei parochii. —

Pe acelu tempu mai erau in Glimbóc'a inca doue veduve. Un'a erã parochi'a gr. cat., care abié mai avea unu coltiu in gura sî, sî cu acést'a rod'ia in desperatiune la fain'a adunata de cãti-va tigani. Alt'a erã o veduva preotésa gr. or., la care rodia administratorele protopopescu cu faleile redactiunei dela „Telegrafulu romanu,” ca sã mistuiesca pre veduvita parochia intr'o stola rentabila, pentru ginerele fiitoriu alu veduvitei preotese.

Parintii mei erau dreptucredintiosî, desî n'aveau neci o credintia in dreptatea administratorului protopopescu, sî faceau majoritatea in parochi'a veduvita. Ei s'au adunatu in sinodu electoralu sî au logoditu pre veduvit'a parochia cu unu ginere pré vrednicu. Acést'a neavendu inse neci unu sentiu sunatoriu pentru evlavia iscaritica a administratorului protopopescu antiorganico-statutariu, neci inclinatiune la gineria canonica a veduvei preotese, n'a capetatu tiedula de cununia. —

In momentulu acést'a m'am nascutu eu sî am placatu — in convingerea, cã representu esistinti'a unei parochii mai curatu gr. or. — catra Sibiuu la amaritulu consistoriu, ca sã esoperezu tiedula de cununia pentru mirele alesu de veduvit'a parochia Glimbóca in tóta form'a legii. —

Eram sigura de rezultatulu doritu, pentru-cã reprezentam o cauza dépta. Sî mi se dícea, cã dreptulu aperiatoriu alu legii organico-statutariu basericesci este consistoriulu, ér nu administratorele protopopescu, care se tiene pré multu de legea vechia sî cultiva spriginirea veduveloru, cu deosebire a celoru tenere, séu in lipsa de tenerétia a aceloru gróse la punga.

Nu eram superstitiósã, desî superstiti'a are mare indreptatire la esistintia in baseric'a nóstra. In mine s'a nascutu superstiti'a in intervalu de cãte-va minute: in tempulu in care m'a ridicatu servitoriulu cancelarii archidiece-sane dela posta sî m'a transportatu la loculul tîntei mele. Intr'unu spatiu de 50 pasî m'a scapatu servitoriulu de trei ori de subsuóra.

Ast'a nu-e semnu bunu! — cugetam eu in mine. Séu e servitoriulu unu subiectu natantocu, ce nu scie maniera, neci cu nisce hartii pachetate, s'éu n'o patiescu bine.

Intr'aceea me aruncă servitoriulu, d'impreuna cu alte acte, pe măs'a secretariulu in modulu reverentialu, ca și cum se arunca oșele la fabrica de spodiu. —

Ho! A-ici e ceva dela Glimbóc'a, eschiamă secretariulu cu tenorulu unui cărlanu și me desfacă. Eu audiendu terminulu onomatopoeiculu „ho“, mi eră frica de impunsu. Și intr'adeveru, uitandu-me la multimea ce se află in cancelaria, mi se pareă că e tergu de vite. —

Auditi, strigă marele secretariu, carele, deschidindu-me și-acoperi tóta autoritatea cu mine. — Me ceti cu voce inalta și cu superbi'a unui jurisprudente de Debretinu.

Ca gâscele, candu ploua, au ridicatu totu publiculu capulu in susu și m'a auscultatu in tacere. Numai unulu battea d'in capu cu buz'a d'in diosu slobodita. Eu cugetam, că consente cu mine, ér' candu l'am auditu reflectandu in tonu nearticulatu: „Candidatul majoritatii nu-e omulu nostru,“ l'am cunoscutu de ce genu se tiene, și că au batutu d'in capu, ca să se apere de musce. —

Unu sgomotu animalu a urmatu dupe ce a finitu secretariulu cu cetirea mea. Cugetam, că me aflu in consistoriu. Ér' audiendu pre mai multi: **Vomu vedé noi!** am fostu convinsu, că me aflu intre orbi.

Intr'aceea mi cadu ochii pre cadrulu lui Siagun'a, ce spendiurá pe pariete, și mi se pareă, că acest'a încretiesce fruntea in mania și voesce a luá lui Cuntianu băt'a d'in mana, ca să-i duduie pre toti a-fore. —

(Va urmá.)

Joan Popa
, Colicul. —

Anectode,

— culesse de Dumitrache. —

Unu studinte, dupa ce și-a mancatu tóta averea, s'a inrolatu la catane; la ce unu cunoscutu alu seu observá: „Asiè-e, — *déca omulu și-a prepaditu aurulu și argintulu, e silitu a se apucá de feru.*“

Duoi tierani trebuiau odata să se infacisiese 'nainte judecáului ca martori, — inse numai unulu s'a infacisiatu, și acest'a la depunerea juramentulu ajutá ambele mani in susu.

— Ce vrei dumnetá, de radici ambele mani in susu? lu-intrebá judecatoriulu. —

„Cinstite domnule, — respunse intrebátulu — ortaculu meu nu-a potutu veni, și asiè m'a rogatu pre mine, să joru și pentru elu.“

Óre-cui murindu-i soci'a, s'a bucuratu fórte, că a scapatu de gur'a ei cea rea, inse tienendu-se de datina, la ingropatiunea ei, plangea amaru, ce vedindu preotulu mangaindu-lu îi duse:

„Nu plange Iuóne, — nu invidiá fericirea sociiei tale, pre care Domnulu a luat-o la sine.“

„Domnulu a luat-o la sine?“ intrebá Iuonu.

„Da, la sine“ — respunse preotulu.

„Ei asiè, domnule parinte, sciu că și Domnulu Ddieu va avé ce să se necasiesca cu ea.“

Pone a dormitu tiligariulu, i-a furatu cineva calulu dela tiliga; desceptandu-se spariatu eschiamá:

Ddieule! ce vediu: sum eu Eremia, ori nu? — *Déca sum eu, atunci mi-am perdutu caii, — déca nu sum eu, atunci am gasitu o tiliga.*

Óre-cine in teatru, sub productiune, neincetatu vorbiá și gesticulá cu manele in coci și incolo.

„Remani in pace și nu gesticulá cu manele in coci și 'ncolo, lu-admonidá vecinulu seu.“

„D'apoi unde-sà-mi tienu manele in strimtórea acest'a?“ — intrebá nepaciniculu.

„Tiene-ti-le pe gura!“ — respunse dascalitoriulu.

Unu inblandietoriu de animale si-areta animalele publicului; in fine ajungendu la hiena, duse:

„Domni mei, acestu animalu gróznicu, e in stare a manca ori ce bou mare, — — — me rogu feriti d'in cale.“

Maestrulu dimpreuna cu invetiachelulu seu a picatu in prinsóre.

Demanté'a sculandu-se d'in patu maestrulu demandá invetiachelulu:

„Mái! ada-mi calciunii!“

„Nemic'a,“ — fore ortace!“ — duse invetiachelulu.

Protocolulu dracului,

in care se trecu abonentii, cari au cerutu diurnalulu nostru pe omenia, și a-poi vedemu, că și dupa repetite rugari și provocari amicabile, nu voru să platésca detori'a loru. Deci en vina dracc in cóce, de mi-i prinde și ti-pune pecetulu teu pe fruntea loru, dreptu distinctiune meritata! . . a-poi dá mi-i érasí pe man'a mea, ca să-i bagu in fiscalasi, să mi-i jóce nitielu și ei!

Éca dera cei insemnati;

1.) *Georgiu Supuranu*, docinte in Redu, pe triloniulu Iuliu — Septemve 1870. cu 1 fi. 50 cr.

2.) *Iacobu Klein*, arendariu in Ciacov'a totu pe acelu triloniu cu 1 fi. 50 cr.

sum'a: 3 fi. —

(Se va urmá.)

Càrtiariulu satului.

De óre ce on. publicu romanu neci dupa mai multe amonitiuni nu se a dedatu a și-tramite abonamințele loru la tempulu seu, și asiè in septeman'a anului nou a sositu multu mai pucini prenumeranti, de cumu să fia meritatu pentru ei a se scóte și spedui unu nru separatu; éra de alta parte de óre-ce Marti'a și Mercuri'a trecuta amu avutu serbatori: cursulu anului 1876. ilu incepu cu actual'a septemana. Iertati, ca să ve iertámu și noi.

Dnii T. P. in *Săitînă*; Luca 1 fi. că-ci costulu pe unu semestru e 4 fi.

Amicului O. in *Seghedinu*: Multiumita mare! Bucuros am face-o, dera multe sunt neajunsurile noastre. Facemu cumu potemu, ca impreuna să ni spalamu rusinea Intielesu m'ai?

Toti acei'a, cari cu ocași'a anului nou și a reinnoi-rei abonamentului lor, redactorului dela acestu diurnalu au uratu felicitari de anulu nou și de diu'a-i onomastica, priimésca dela elu, d'in anima romanésca, cea mai fer-binte multumire pentru aducerea a-minte și asemene felicitari de anulu nou, inchiându cu vorbele d'in sant'a scriptura: „*Să ne iubim unulu pre altulu, ca într' unu gându să marturisim!*“

Lui *Dumitrache*: Anecdota cu merele de pamentu (cartofi) a fostu vechia și pre cunoscuta. Amu cetitu-o de multu și in unguresce. D'in „ghiciturele ilustrate“ cele mai bune le vomu publicá. Cele-l-alte, de care m'ai rogatu, s'ă voru face pe calea sa.

Dnii P. B. B. in C. lunga *Dumare*: „Domnediculu poteriloru — precum dicitu — va mai permite, ca să apara Gur'a Satului,“ de cumva on. publicu, s'ar însufletí mai bine, că-ci, dup'a dis'a apostolului etnicu, „dilele grele sunt“ pentru literatur'a romana.

On. „*Societati rom. de lect. in Clusiu*“: costulu pe unu semestru face 4. și nu 3 fi. Vetí binevoí a suplini.

Dnii A. M. in *Govasdi'a*: amu facutu-o, dera aseptamu. Multu-mire fratiésca pentru cele dorite.

Dnii M. G. S. in *Brasiovu*: impreuna cu stimabil'a-ti familia și cu Dnii T. pre care am onóre a-lu cunosce și in persóna, priimíti in particulariu multumire pentru gratulari și refelicitarile nostre. Abonamintele DVóstre s'au inregistratu pentru întregulu anu.

Amicului nostru in *Baia* de C. Multumire pentru gratulare și resalutari. Poesi'a amu publicatu-o in generalu, socotindu, că va face mai mare efectu. Bucuros și alta data.

Amicului nostru in *Sabiu*: Bine, continua numai asté. Si a-poi priimésce dela noi insarcinarea și increderea a fi „Colectante“ de abonanti pentru Sabiu și giurulul seu. Cele poffite le-amu speduitu. Salute!

Magazinulu lui „Gur'a Satului.“

Taber'a ungerésca d'in romani de pe la alegerile de deputati dietali d'in Ungari'a și Transilvania.

Acestu quotlibet compusu parte d'in voluntari, parte d'in cei prinsí cu funea, se publica spre scire și acomodare. Lasa véda lumea: cine sunt acei'a, cari cu votulu lor au trantitu partit'a nationale romana la petiórele fratiloru nostri magiari, respectivaminte au lovitu in ea, spre a o blamá și sguđuí.

Spre acestu scopu, și ca acestu cupletu să fia completu, rogámu pre conducatorii d'in cele-l-alte districte, ca să ni comunice listele de votare, deosebindu pre romani, pentru a-i cunosce.

(Urmare.)

In districtulu Aradului.

D.) cerculu alegatoriu alu *Sant'-Anei*.

Candidati: alu partitulu nationale opositionale: *Iosifu Vulcanu* d'in B.-pest'a, redactorulu dela diurnalele periodice „*Famili'a*“ și „*Siedietóra*“; ér ai partitulu liberale guvernamentale ungurescu: *Sigismundu (Victoru.) Bohus* proprietariu mare de Sír'a și de Sant'-An'a, și deputatulu de mai 'nainte alu acestui cercu, și *Alisandru* barone de *Bánhudi*, proprietariu mare d'in Símandu.

Voturile romaniloru pentru candidatii magiari, și contr'a candidatulu nationale, au fostu urmatóriele:

(Urmare.)

e.) d'in comun'a **Varsiandu** (vechiu):

37.) Ionu Bondisiu Cionacu,	economu.
38.) Georgiu Betranu alu Eftii,	„
39.) Mihaiu Petrisioru,	„
40.) Ionu Micóra,	„
41.) Petru Betranu,	„
42.) Ionu Petrisioru,	„
43.) Tóderu Curinu,	„
44.) Pascu Micóra,	„
45.) Demetriu Teodoranu,	„
46.) Ignatiu Borodu,	„
47.) Simeone Petrisioru,	„
48.) Teodoru Sugaru,	„
49.) Flori'a Betranu,	„
50.) Ionu Petrisioru,	„
51.) Petru Betranu, ¹³⁾	„
52.) Mitru Tom'a,	„
53.) Paulu Germanu,	„
54.) Petru Paulu,	„
55.) Vasiliu Betranu,	„
56.) Iacobu Tom'a,	„
57.) Nicolau Jul'a, ¹⁴⁾	„

¹³⁾ A cât'a óra? Red.

¹⁴⁾ Pare, că e „onu-muiese.“ Red.

58.) Petru (Mitru) Redisiu, economu.

59.) Tóderu „

60.) Ioanu Iepure, ¹⁵⁾ „

61.) Samuile Karatu, „

62.) Georgiu „

63.) Eft'a Betranu, „

64.) Mitru „ ¹⁶⁾ „

f.) d'in comun'a **Siclau**:

1.) Georgiu Borlodanu, economu.

2.) Nicolau Codrianu, „

3.) Georgiu Murgu, „

4.) Ionu Mihuti, „

5.) Teodoru „

6.) Flori'a Cavasiánu. „

7.) Georgiu Baltoiu, „

8.) Teodoru Savin'a, „

9.) Avacumu Mornaila, „

10.) „ Ciobanu, „

11.) Georgiu Mihu, „

¹⁵⁾ Bagusém'a de frie'a domniloru a fugitu intre ei. Red.

¹⁶⁾ Varsandulu celu vechiu d'in acestu cercu intoemai ca Sioimusiulu d'in cerculu Radnei! Tristu. Red.

12. Avacumu Motiu, economu

13.) Demetriu Rusu, „

14.) Onutiu Cavasiánu, „

15.) Petru Mog'a, „

16.) Georgiu Murgu, ¹⁷⁾ „

17.) Ioanu Giurgiu, „

18.) Petru Borlodanu, „

19.) Demetriu Rusu, „

20.) Ioanu „

21.) Vincentiu Codrianu, „

22.) Ioanu Mornaila, „

23.) „ Delimanu, „

24.) Avacumu Sierbanu, ¹⁸⁾ „

25.) Demetriu Mihuti, „

26.) „ Stan'a, „

27.) Ionu Codrianu, „

28.) „ Mornaila, „

29.) „ Cuvinanu, „

30.) Vincentiu Mog'a, ¹⁹⁾ „

(Se va urmá.)

¹⁷⁾ A dóu'a óra? Red.

¹⁸⁾ Óre si-trage Din'a-lui viti'a dela bravulu Sierbanu voda? Red.

¹⁹⁾ Nu astu-feliu de romanu erá ferici-tulu episcopu Mog'a. Red.